

جناب آقای دکتر سعید ترکمان

رئیس محترم هیئت مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران

موضوع: ضرورت بازنگری در دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی

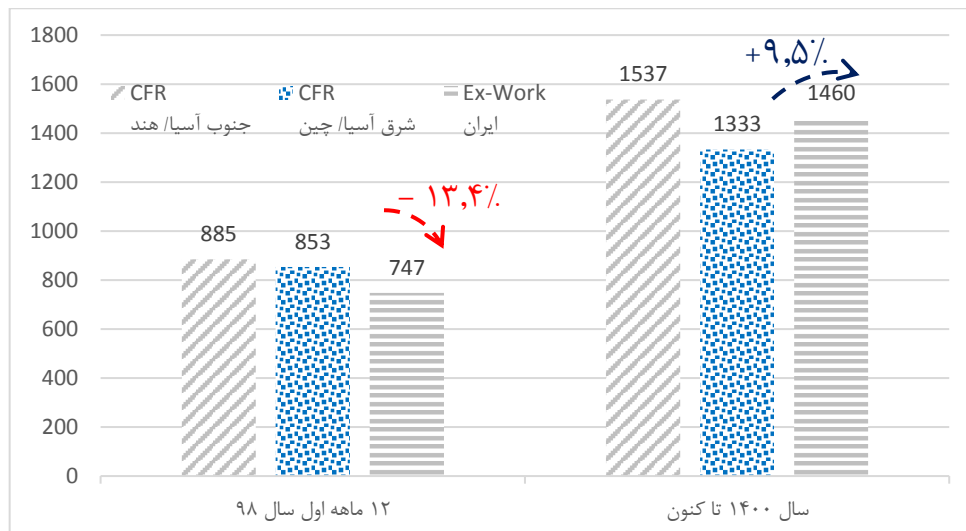
با سلام؛

احتراماً پیرو نامه شماره ۰۱۳۵۹۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۵ انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، با موضوع: "ارائه نظرات تشکل های عضو اتاق بازرگانی ایران، جهت بازنگری دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی"، این انجمن، ضمن استقبال از رویکرد دفتر توسعه صنایع پایین دست، در مشارکت تشکل های تخصصی صنایع تکمیلی پتروشیمی، به منظور بروزرسانی و بازنگری دستورالعمل تنظیم بازار، مواردی از دستورالعمل، که از زمان تصویب تا کنون، به صنعت لوله و اتصالات PVC آسیب رسانده را در قالب ۵ بند، به شرح ذیل اعلام می دارد:

۱- زیان صنایع تکمیلی از نحوه تعیین قیمت محصولات پتروشیمی:

انجمن تولیدکنندگان لوله و اتصالات، PVC پس از ابلاغ دستورالعمل تنظیم بازار و با اجرایی شدن نحوه تعیین قیمت محصولات پتروشیمی، در تلاش بوده است تا در مکاتبات متعدد خود، اعتراض واحدهای تولیدی به نحوه قیمت گذاری ارزی رزین PVC را منعکس نموده و ابهامات موجود در افزایش بی رویه قیمت ها را به اطلاع مسئولین امر برساند. رصد قیمت های اعلامی از طرف دفتر توسعه صنایع پایین دست پتروشیمی، قبل از ابلاغ دستورالعمل تنظیم بازار و پس از آن، بیانگر آن است که در سال ۹۸ (پیش از ابلاغ دستورالعمل)، متوسط قیمت ارزی رزین PVC گرید S65 ایران، حدود ۱۳،۴٪ پائین تر از قیمت PVC در بنادر شرق آسیا بوده است. این در حالی است که در سال ۱۴۰۰ و ۴ ماهه اول سال ۱۴۰۱ (پس از ابلاغ دستورالعمل)، قیمت *Ex-work* رزین PVC ایران، حدود ۹،۵٪ فراتر از قیمت CFR در بنادر شرق آسیا بوده و در مجموع، نحوه قیمت گذاری دستورالعمل، مواد اولیه مورد نیاز صنایع تکمیلی را به میزان ۲۲،۹٪ گران تر از رقبای منطقه ای، در اختیار صنایع پائین دست قرار داده است (جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱- متوسط قیمت های جهانی PVC گرید S65 در بازارهای آسیایی و ایران (به دلار)

در همین زمینه، به فاصله کمی از ابلاغ دستورالعمل، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان نیز، بر اساس تکالیف نظارتی محوله به آن سازمان در دستورالعمل تنظیم بازار، طی نامه ای به شماره ۲۰۲۷۳/۴۰۰/۳۷۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۸ با موضوع "گزارش تحلیلی از وضعیت محصول پی وی سی"، نحوه قیمت گذاری محصولات پتروشیمی و بالاخص رزین PVC را دارای اشکالات متعددی دانسته و این نحوه از قیمت گذاری را به زیان صنایع پائین دست قلمداد نموده، که البته به گزارش تفصیلی آن سازمان نیز توجهی معطوف نگریده است.

به نظر می رسد دلیل اصلی در نقصان فرمول قیمت گذاری محصولات پتروشیمی، تبصره ۳ ماده ۵ دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی می باشد، که بیان می دارد: در صورت عدم درج قیمت فوب ایران در نشریات جهانی، قیمت ارزی رزین PVC ایران، بر اساس رجوع به نرخ بازارهای هدف صادراتی مجتمع های پتروشیمی تعیین می گردد و این در حالی است که (بر اساس آمار سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان) سهم صادرات PVC کشور، طی سال ۹۹ تنها در حدود ۲۵ درصد از کل فروش مجتمع های پتروشیمی بوده است.

شایان ذکر آنکه بیش از ۸۰ درصد از صادرات رزین PVC ایران نیز، به ۳ کشور: عراق، ترکیه و هند اختصاص یافته، که این کشورها نیز به دلیل دوری از تأمین کنندگان اصلی مواد پتروشیمی و هزینه های لجستیک، به طور سنتی مجبور بوده اند تا برای خرید PVC هزینه های مضاعفی را پرداخت نمایند و از طرفی، سهم صادرات PVC ایران در بازارهای ترکیه و هند نیز تنها ۵٪ بوده است.

استناد مراجع قیمت گذاری داخلی به نرخ های صادراتی PVC به کشورهای مذکور، موجب گردیده تا متوسط قیمت ارزی Ex-work رزین PVC گرید S65 ایران که تا سال ۹۸ پائین تر از بنادر شرق و جنوب آسیا بوده، در سال ۱۴۰۰ به قیمتهایی فراتر از بنادر شرق آسیا و نزدیک به بنادر جنوب آسیا سوق یابد.

قیمت گذاری رزین PVC به روش کنونی، به همراه رقابت های غیر اصولی که ناشی از ضعف در سیستم رگولاتوری می باشد (و در برخی مقاطع، رقابت ها را به سطوحی فراتر از ۲۵ درصد نیز افزایش داده است) به صورت تصاعدی، باعث گرانی مواد اولیه گردیده و با تسری گرانی به کالاهای نهایی، قدرت خرید مصرف کنندگان کاهش یافته و نهایتاً این صنعت، بخشی از بازارهای داخلی و خارجی خود را از دست داده است.

پیشنهاد این انجمن آن است که به منظور برون رفت از مشکلات پدیدآمده به دلیل شیوه قیمت گذاری محصولات پتروشیمی، و با توجه به قرابت نسبی شرایط بازار منطقه شرق و جنوب شرقی آسیا با وضعیت تولید و مصرف در کشورمان، قیمت گذاری رزین PVC ایران، بر اساس نرخ گذاری مراجع معتبر بین المللی تولید کننده رزین در آسیا (همچون قیمت فوب PVC فورموسای تایوان) صورت پذیرد تا از تضییع حقوق مصرف کنندگان جلوگیری شود و زنجیره ارزش صنایع تکمیلی نیز تقویت گردد.

۲- کمی سازی محورهای راهبردی مطروحه در دستورالعمل تنظیم بازار:

محورهای عالییه ای که در دستورالعمل تنظیم بازار، بدان اشاره گردیده، مورد انتظار صنایع پائین دست نیز می باشد، اما به منظور امکان ارزیابی میزان تحقق اهداف مذکور، پیشنهاد می گردد تا محورهای راهبردی، از حالت توصیفی به وضعیت کمی و قابل اندازه گیری، تغییر یابد.

۳- تضعیف زنجیره ارزش:

بر اساس بند ز ماده ۳ دستورالعمل، "به تولیدکنندگان محصولات پتروشیمی که سهامدار (حداقل به میزان ۵۰ درصد) و تولید کننده ماده اولیه (خوراک) شرکتهای صنعتی و صنفی تولیدی پائین دست خود هستند، این اجازه داده شده است تا ماده اولیه (خوراک) مورد نیاز آن شرکتهای را تا سقف سهمیه بهین یاب، به صورت خارج از بورس تأمین نمایند". تجویز تأمین خوراک شرکت های زیرمجموعه مجتمع های پتروشیمی، در ساختاری خارج از سیستم عرضه و تقاضا در بورس کالا می تواند منشاء رانت و انحصار گردد و به زنجیره ارزش صنایع پائین دست آسیب رساند. پیشنهاد این انجمن آن است تا بند مذکور، در راستای رفع تبعیض در زنجیره صنایع تکمیلی، از دستورالعمل تنظیم بازار حذف گردد.

۴- ضرورت بازنگری در میزان حداقل رقابت تعریف شده به عنوان التهاب بازار

تبصره ۲ ماده ۶ دستورالعمل، میزان رقابت های بیش از ۲۰٪ در دو هفته متوالی را به عنوان التهاب بازار تعریف نموده است. این در حالی است که با وجود ظرفیت تولید رزین PVC در شرکت های پتروشیمی ایران، که بسیار بیشتر از نیاز صنایع پائین دست بوده و ایران را در زمره ده کشور برتر تولیدکننده رزین PVC در دنیا قرار داده است، اما کاهش مداوم عرضه ها از ۵۵۰ هزار تن در سال ۱۳۹۹ به ۴۰۹ هزار تن (۵۷٪ از ظرفیت تولید مجتمع های پتروشیمی) در سال ۱۴۰۰، به رقابت های غیرمنطقی در بازار منجر و باعث گردیده تا این ماده استراتژیک، که به جز صنعت لوله و اتصالات، خوراک اولیه ۸ صنعت دیگر نیز می باشد، با قیمت هایی بسیار بالاتر از قیمت های جهانی در اختیار بنگاه های تولیدی

قرار گیرد و عملاً محصولات صنایع پائین دست PVC را چه در عرصه داخلی و چه در عرصه خارجی، غیر رقابتی نموده است.

با عنایت به شرایط رقابتی بازارهای داخلی و خارجی و حاشیه سود پائین صنایع پائین دست، رقابت های اندک نیز می تواند آسیب های جبران ناپذیری به صنایع تکمیلی وارد آورد. به همین منظور، پیشنهاد می گردد سقف رقابت در تبصره مذکور، مورد بازبینی کارشناسی قرار گیرد.

با احترام
عباسعلی متوسلیان
رئیس هیئت مدیره انجمن

رونوشت:

- جناب آقای محمد مهدی برادران، معاون محترم امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت
- جناب آقای رضا محتشمی پور، معاون محترم معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت
- جناب آقای حسین فرهدزاده، معاون محترم وزیر و مدیرعامل محترم سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان
- جناب آقای عباس غلامی، رییس محترم دفتر توسعه صنایع پایین دستی و دبیر کمیته تخصصی پتروشیمی
- جناب آقای سلطانی نژاد، مدیرعامل محترم شرکت بورس کالای ایران
- جناب آقای محسن صفدری، سرپرست محترم دفتر صنایع شیمیایی و پلیمری وزارت صنعت، معدن و تجارت
- جناب آقای غلامحسین شافعی، ریاست محترم اتاق بازرگانی ایران
- جناب آقای علیرضا کلاهی صمدی، ریاست محترم کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران